

Motion till riksdagen

1986/87:Bo236

Margareta Andrén och Elver Jonsson (fp)

Radon i bostäder

Radon i bostäder är ett av vårt lands största strålningsproblem. Risken för hälsoproblem är stor för människor som under lång tid vistas i radonhus. Radondöttrarna fastnar ofta på dammet i luften. När man andas in luft som innehåller radondöttrar fastnar en del av dem i lungorna. Den strålningen radondöttrarna då avger kan bidra till att bl. a. lungcancer uppkommer. Det är därför ytterst angeläget att åtgärder vidtas i de hus där höga radonhalter konstaterats.

Samhället bör genom olika insatser underlätta för de drabbade husägarna att t. ex. installera ventilationssystem eller göra ombyggnader. Kostnaderna för sådana investeringar varierar naturligtvis och kan för den enskilde bli svåra att klara av.

För radonåtgärder i egenhem kan endast en form av statligt lån eller bidrag utgå, nämligen tilläggs lån. Detta är från början ränte- och amorteringsfritt. Ränte- och amorteringsfriheten omprövas vart femte år. För att tilläggs lån skall kunna utgå skall fastigheten i ombyggt skick "inte kunna bära kostnaden" för radonåtgärden. Detta innebär i princip att fastigheten redan skall vara belånad "upp till skorstenen". Bedömningen grundas på aktuella försäljningspriser på motsvarande fastigheter i området.

Det bör här påpekas att omprövningen av räntefriheten görs efter fem år. Vid denna tidpunkt har sannolikt en normal fastighetspris- och inflationsutredning gjort att fastigheten "kan bära kostnaden" för tilläggs lånet och räntefriheten upphör således.

Även i hyres- och bostadsrättshus kan radonåtgärder finansieras med tilläggs lån men också med ombyggnadslån (i samband med ombyggnad) eller med bidrag enligt räntestödsförordningen (staten betalar ungefär 50 % av räntekostnaderna).

Tidigare kunde även småhus få bostadslån för radonåtgärder, de s. k. radonlånen. Räntebidrag utgick emellertid inte för de första 25 000 kronorna, vilket i praktiken innebar att lånen inte var särskilt efterfrågade.

När man nu vet att kraftig bestrålning kan leda till cancer, bör staten mer aktivt engagera sig för att begränsa skadorna i största möjliga utsträckning. Världens strålskyddsmyndighet räknar för säkerhets skull med att all strålning, hur svag den än må vara, bidrar till uppkomsten av cancer.

Det är därför oroande ur hälsosynpunkt att så få känner till vilka möjligheter som finns att få t. ex. sin bostad undersökt när det gäller radonrisken eller vilka möjligheter det finns att sänka radondotterhalten. En allmän översyn av de åtgärder som samhället kan erbjuda bör därför göras.

Hemställan

Mot. 1986/87

Bo236

Mot bakgrund av det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att en allmän översyn sker gällande information om radon i bostäder och åtgärder för att minska radondotterhalten.

Stockholm den 27 januari 1987

Margareta Andrén (fp)

Elver Jonsson (fp)